VIA University College

Sådan bruger du VIAs transskriberingsværktøj til webtilgængelighed

Denne vejledning henvender sig til de af VIAs medarbejdere, der udarbejder videoer og lydfiler såsom podcasts, hvis disse skal uploades til VIAs websteder og derfor er omfattet af lov om webtilgængelighed. VIAs transskriberingsværktøj skal derfor kun anvendes til video/lydfiler, der skal overholde lov om webtilgængelighed. Læs eventuelt også vejledningen Lav bedre og mere webtilgængelige undertekster.

Vejledningen kommer ind på følgende:

- Hvornår er en video eller lydfil omfattet af lov om webtilgængelighed?
- Hvilke webtilgængelighedskrav er der til video og lydfiler?
- Om VIAs transskriberingsværktøj
  - Lav en transskribering ved upload af en fil
  - Lav en transskribering efter upload af en fil
  - Rediger undertekster/transskribering
  - Eksporter undertekster/transskribering
- Opnå bedre kvalitet af undertekster/transskribering

Hvornår er en video eller lydfil omfattet af lov om webtilgængelighed?

Hvis en video eller lydfil skal uploades til en platform eller websted, som er omfattet af lov om webtilgængelighed, skal videoen/lydfilen overholde nogle krav. Læs om disse krav her. Eksempler på omfattede platforme er via.dk-websteder, Medarbejderportalen og Studienet. Se den komplette liste af omfattede websteder på Medarbejderportalen her (kræver VIAlogin).

Hvilke webtilgængelighedskrav er der til video og lydfiler?

Al video- og lydmateriale skal være tilgængeligt i mere end ét format. Dvs., at der skal være et tekstligt alternativ til ren lyd (såsom podcasts) og lydspor i videoer. Du kan bruge VIAs transskriberingsværktøj, der automatisk omsætter tale til tekst.

For at webtilgængeliggøre video/lydfiler er der nogle do's og dont's:

Do:

- Lav altid tekstligt alternativ til video/lydfiler enten i form af en transskribering eller undertekster. Undertekster og transskribering skal ud over det talte ord indeholde beskrivelser af vigtig lydinformation (fx latter, stemningsmusik, etc.) og visuel information (fx at nogen kommer ind i rummet). Læs eventuelt vejledningen Lav bedre og mere webtilgængelige undertekster.

- Lav altid en tekstlig beskrivelse, når du publicerer videoer uden lyd af, hvad videoen viser og selve budskabet.
- Lav en synstolkning af videoen.
  - Synstolkning er en mundtlig beskrivelse, der tilføjes lydsporet for at formidle vigtige visuelle detaljer, der ikke kan forstås ud fra det oprindelige lydspor alene.
  - Synstolkning af video giver information om handling, karakter, sceneskift, tekst, der vises på skærmen, samt andet visuelt indhold.
  - Synstolkning anvendes kun i de tilfælde, hvor noget af budskabet i videoen ville gå tabt for en synshæmmet/ikke-seende person. Fx vil en video af en person, der læser et manuskript op, og hvor der ikke gøres brug af tekst eller visuel hjælp/indhold, ikke være behov for synstolkning, da al indhold vil blive formidlet gennem det eksisterende lydspor.
- Publicer altid transskriberingen af lydfilen eller den tekstlige beskrivelse af videoen der, hvor du har publiceret din lydfil eller video.

Don't:

- Publicer eller upload aldrig lyd- eller videofiler til VIAs platforme uden, at det som minimum indeholder et tekstligt alternativ enten i form af transskribering eller undertekster.

Krav til streaming og live-udsendelse

For live-streaming/-udsendelser gælder der særlige regler. Live-streaming/live-udsendelse af video eller audio skal ikke have undertekster, men hvis streamingen eller live-udsendelsen optages og efterfølgende publiceres, er de kun undtaget kravene for webtilgængelighed i 14 dage.

Streaming/live-udsendelse, der har været offentliggjort i 14 dage eller mere skal derfor overholde kravene til video og audio (se kravene i afsnittet ovenfor). Hvis der vises dele af forudindspillet indhold, såsom video eller audio, dvs. indhold, der er optaget før live-udsendelsen, som en del af live-udsendelsen, er dette indhold underlagt kravene til video og audio.

Om VIAs transskriberingsværktøj

Du kan tilgå transskriberingsværktøjet på VIAs videoportal. Alle medarbejdere i VIA har som udgangspunkt automatisk adgang til transskriberingsværktøjet, men det bør kun anvendes med det formål at overholde lov om webtilgængelighed. Studentermedhjælpere vil dog skulle tildeles adgang manuelt. Dette gøres ved at skrive til viaservice@via.dk.

Det er muligt både at vælge dansk eller engelsk transskribering alt efter, hvilket af sprogene, der tales i videoen/lydfilen.

Licensen giver alle medarbejdere mulighed for som udgangspunkt at transskribere én medietime, hvilket svarer til 60 minutters transskriberet lyd. Hvis du arbejder meget med video og lydmateriale, der skal overholde webtilgængelighedskrav, har du mulighed for at få tildelt flere medietimer. Dette får du ved at skrive til viaservice@via.dk. Du vil herefter få tildelt yderligere fem medietimer.

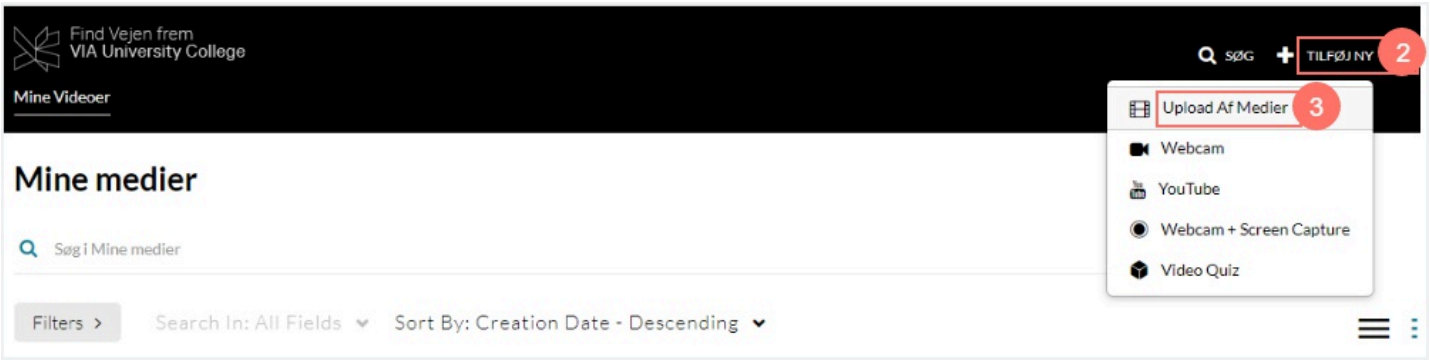
Sådan bruger du transskriberingsværktøjet

Når du skal generere undertekster/transskribering, er det vigtigt, at du først gør dette, når din video/lydfil er færdigredigeret, da redigering vil have indflydelse på eksempelvis undertekster. Hvis der fjernes en sektion af videoen vil tidskoderne for, hvornår undertekster vises ikke længere være korrekte.

Gennem videoportalen har du mulighed for at generere undertekster/transskribering både, idet du uploader en fil samt efterfølgende, hvis du eksempelvis først skal redigere videoen/lydfilen på videoportalen.

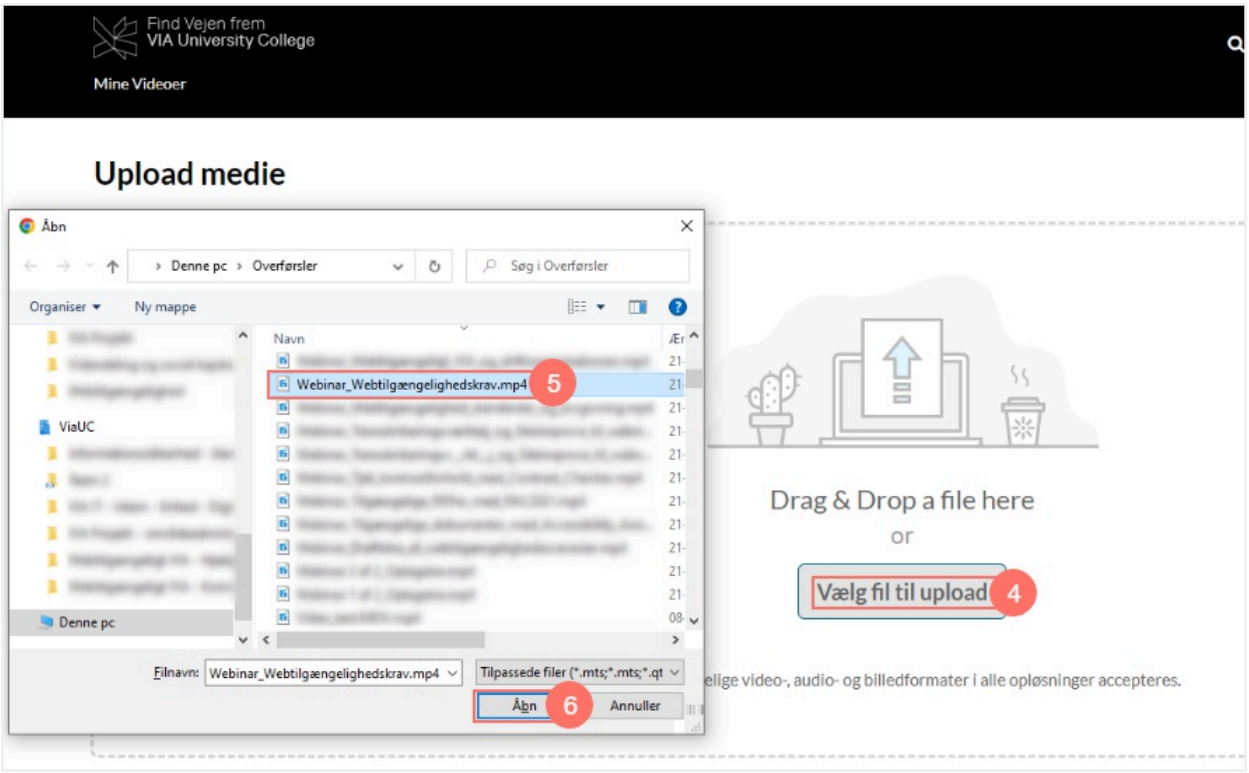
Lav en transskribering ved upload af en fil

1. Tilgå VIAs videoportal på videoportal.via.dk.
2. Vælg Tilføj Ny.
3. Vælg Upload Af Medier.

4. Vælg fil til upload.
5. Vælg den fil, du ønsker at generere en transskribering af.
6. Vælg Åbn.

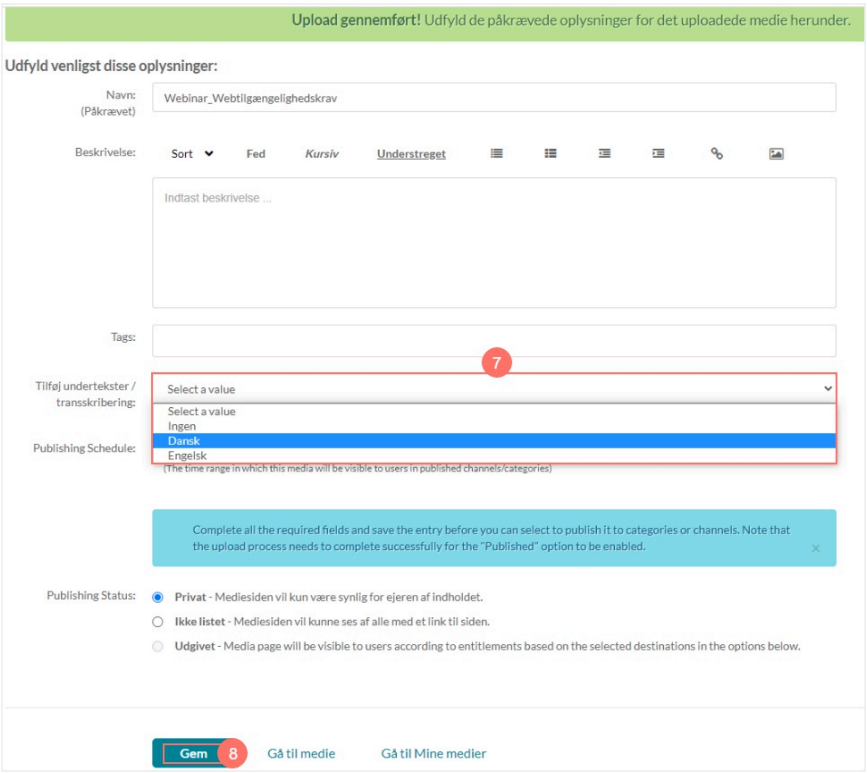
Videoen uploades nu.

⚠ OBS: Når du skal lave en transskribering af en fil, er det vigtigt, at du først gør dette, når filen er færdigredigeret, da redigering vil have indflydelse på eksempelvis undertekster. Hvis der fjernes en sektion af videoen vil tidskoderne for, hvornår undertekster vises ikke længere være korrekte.

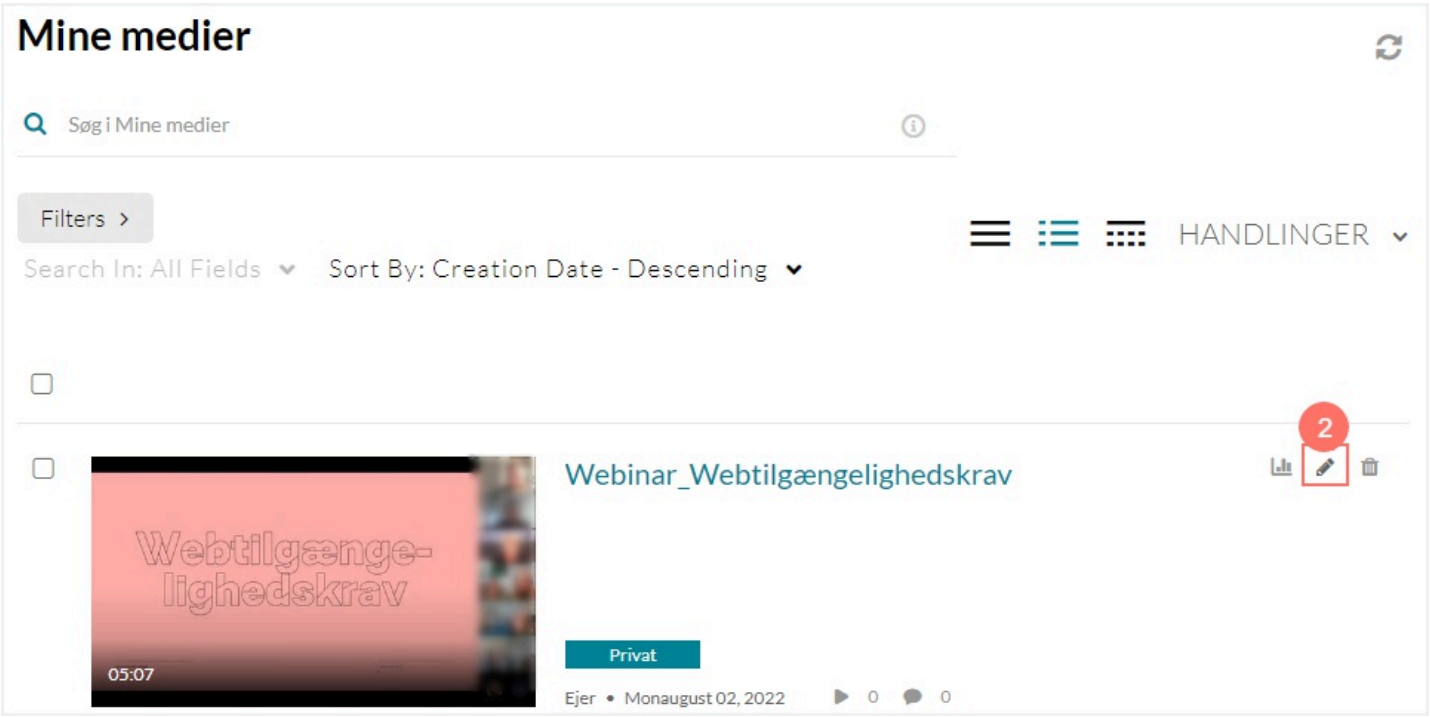
7. Tilføj undertekster/transskribering ved at vælge enten dansk eller engelsk afhængigt af det talte sprog i videoen/lydfilen.
8. Vælg Gem.

Undertekster/transskriberingen genereres nu. Du får en mail, når processen er færdig. Hvor hurtigt eller langsom processen er for at generere undertekster/transskribering afhænger af, hvor langt lydsporet er.

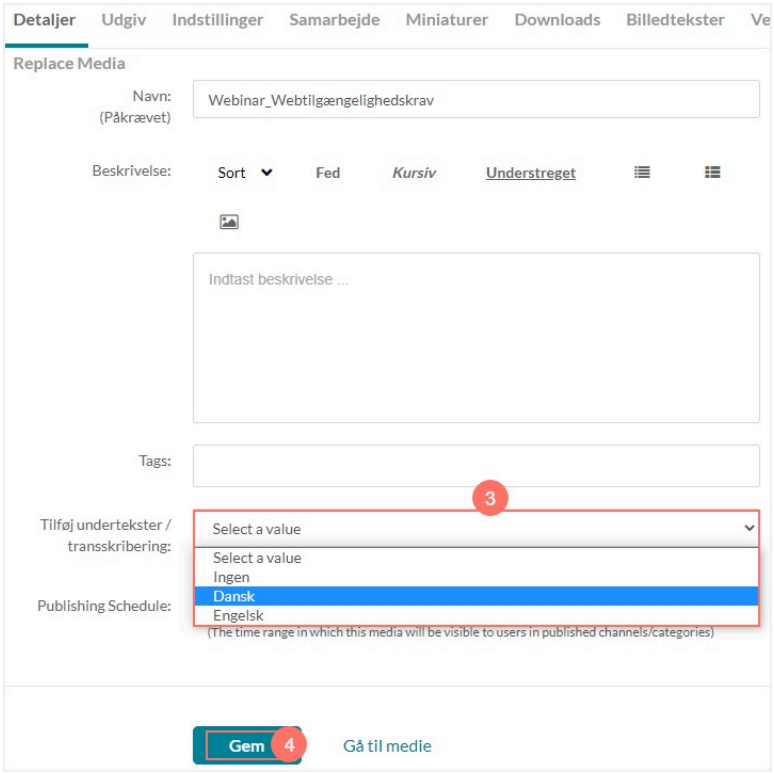
Lav en transskribering efter upload af en fil

1. Tilgå VIAs videoportal på videoportal.via.dk.
2. Vælg blyanten (rediger) ud for den fil, du ønsker at tilføje en transskribering.

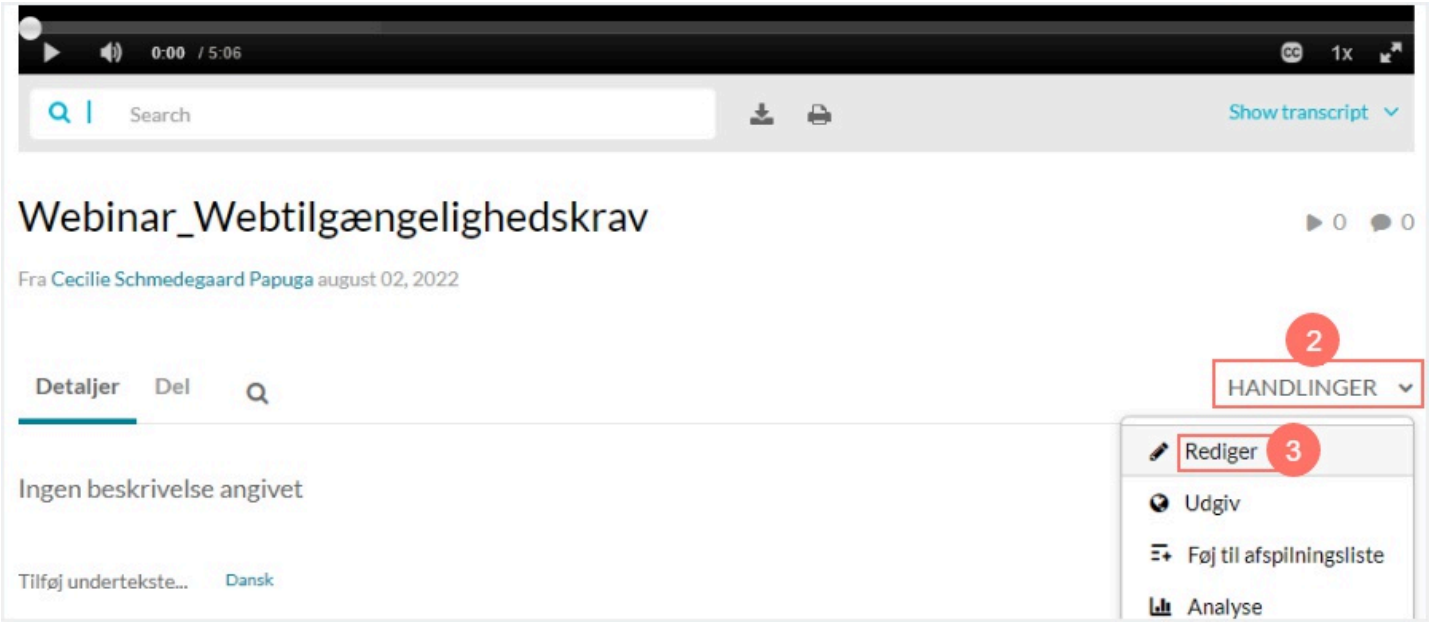
3. Tilføj undertekster/transskribering ved at vælge enten dansk eller engelsk afhængigt af det talte sprog i videoen/lydfilen.
4. Vælg Gem.

Undertekster/transskriberingen genereres nu. Du får en mail, når processen er færdig. Hvor hurtigt eller langsom processen er for at generere undertekster/transskribering afhænger af, hvor langt lydsporet er.

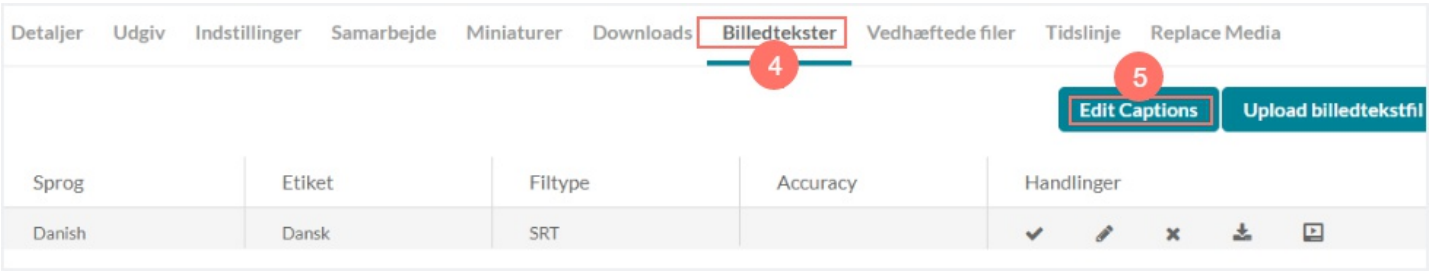
Rediger undertekster/transskribering

1. Åbn videoen/lydfilen. Dette eksempel tager udgangspunkt i en video.
2. Vælg Handlinger.
3. Vælg Rediger.

4. Vælg Billedtekster.
5. Vælg Edit Captions.

Nu åbnes Closed Captions Editoren, hvor du kan redigere dine undertekster/transskribering.

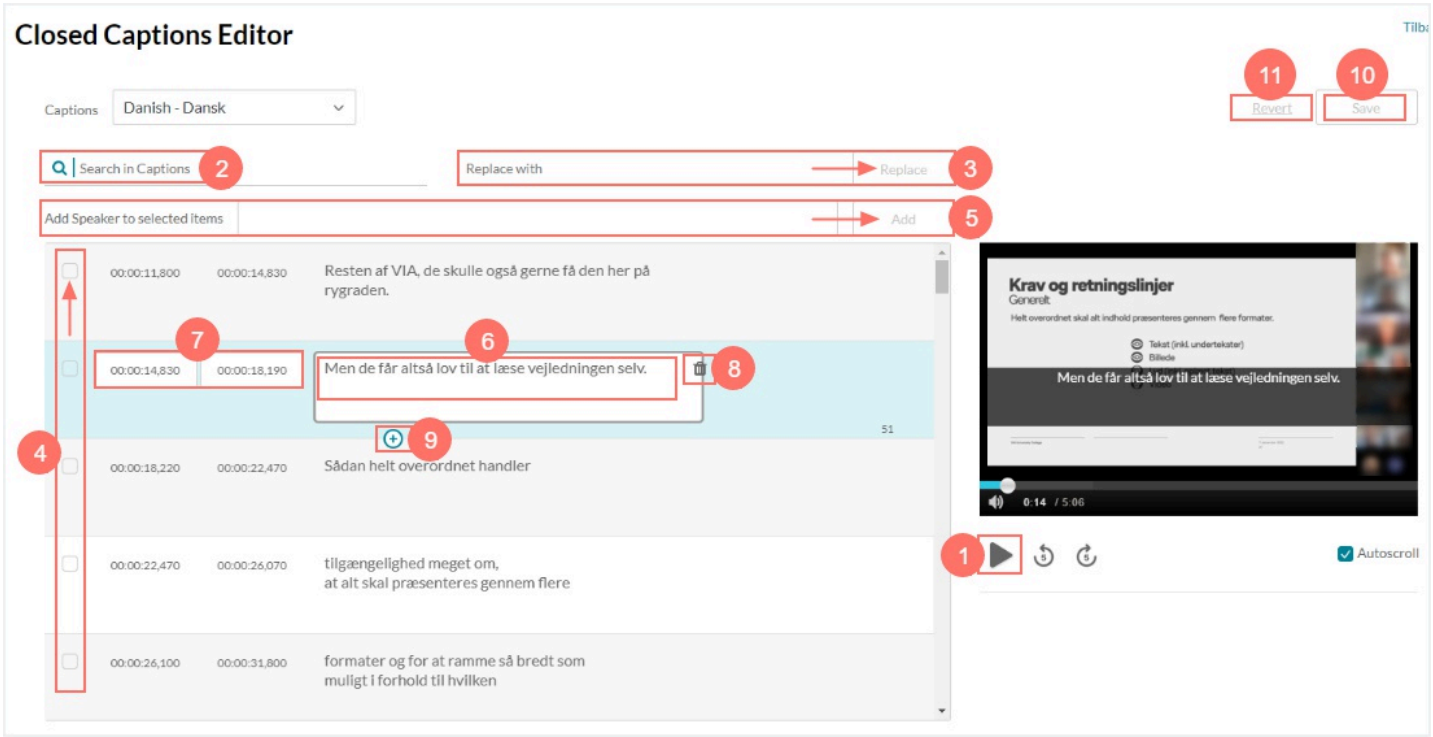

Sådan bruger du Closed Captions Editoren

Closed captions editoren er inddelt i to dele - selve redigeringsdelen (til venstre i billedet) og din video (til højre i billedet). I Editoren har du følgende muligheder:

1. Vælg afspil under din video for at afspille den. Mens videoen afspilles fremhæves de undertekster, der vises på det givne tidspunkt i videoen. Du kan også vælge et undertekstelement for at hoppe til det sted i videoen, hvor netop dette element vises.
2. Søg i undertekserne efter bestemte ord. Dette kan blandt andet anvendes, hvis du skal erstatte et ord (se punkt 3).
3. Du kan erstatte et ord i undertekserne ved at søge efter det (punkt 2), indtaste det ord, du ønsker at erstatte med og vælge Replace.
   - Et eksempel kunne være, hvis et ord staves forkert hver gang det bruges, så frem for at skulle finde det manuelt hver gang, er det muligt fx at søge efter Via for at erstatte det med den korrekte stavemåde VIA.

4. Markér en eller flere undertekster. Dette kan eksempelvis bruges, hvis du skal indsætte en taler for en eller flere undertekstelementerne (se punkt 5).
5. Du kan indsætte en speaker (taler) for hvert undertekstelement eller blot hver gang, der introduceres en ny taler. Markér den eller de undertekster, du ønsker at indsætte en bestemt taler for (se punkt 4), skriv navnet på taleren og vælg Add.
   - Det anbefales, at indsætte en taler, hver gang taleren skifter. Ofte vil det være en del af det synlige billede på en video, men for synshæmmede/ikke-seende, kan det visuelle element ikke afkodes, og de har derfor brug for denne ekstra information i undertekserne.
6. Du redigerer undertekserne ved at vælge teksten i et undertekstelement, og herefter vil det være muligt at redigere i den.
7. Tidskoderne viser, hvornår i videoen, undertekserne vises. Disse redigeres ved at vælge dem og indskrive nye tidskoder. Hvis der er overlap mellem tidskoderne for de forskellige undertekstelementer, fremhæves de pågældende tidskoder med gul.
8. Ved at vælge skraldespanden kan du slette undertekstelementet.
9. Ved at vælge plus indsættes en kopi af undertekstelementet.
10. Gem ændringerne. Det anbefales, at du gemmer ændringer løbende.
11. Fortryd de ændringer, du har foretaget. Ved at vælge Revert fortryder du alle de ændringer, du har foretaget, siden du sidst gemte.

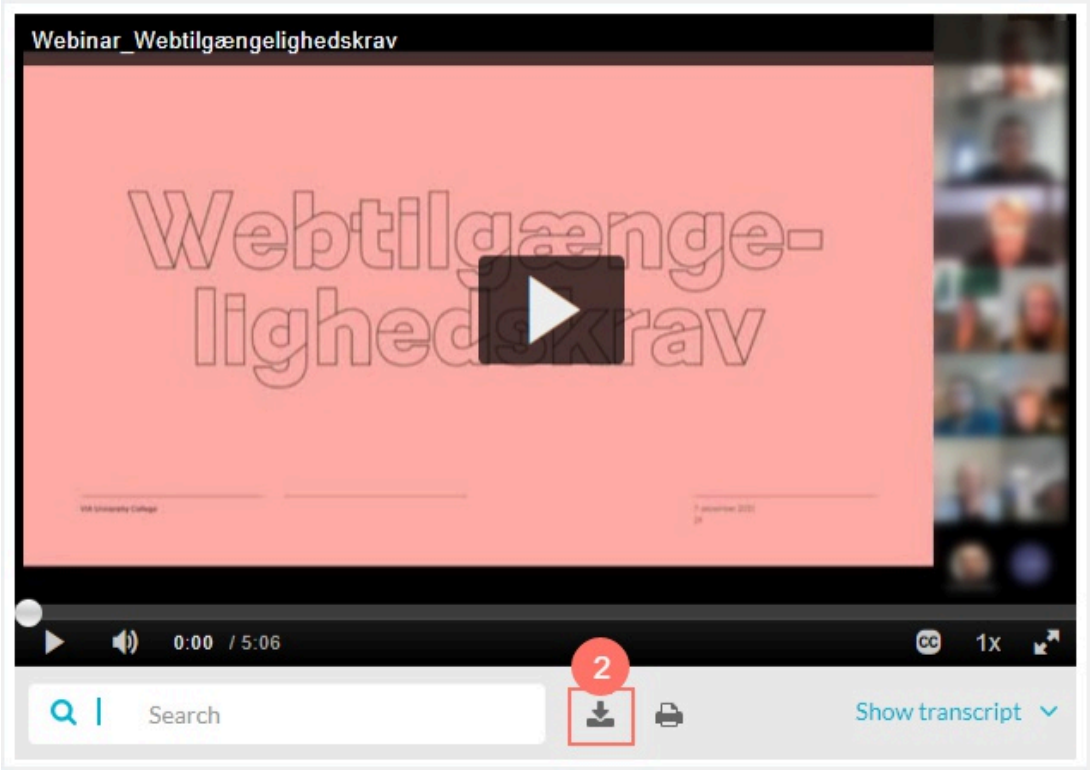
Eksporter undertekster/transskribering

Eksporter transskribering

For at eksportere transskriberingen skal du

1. Gå ind på lydfilen.
2. Vælg Download.

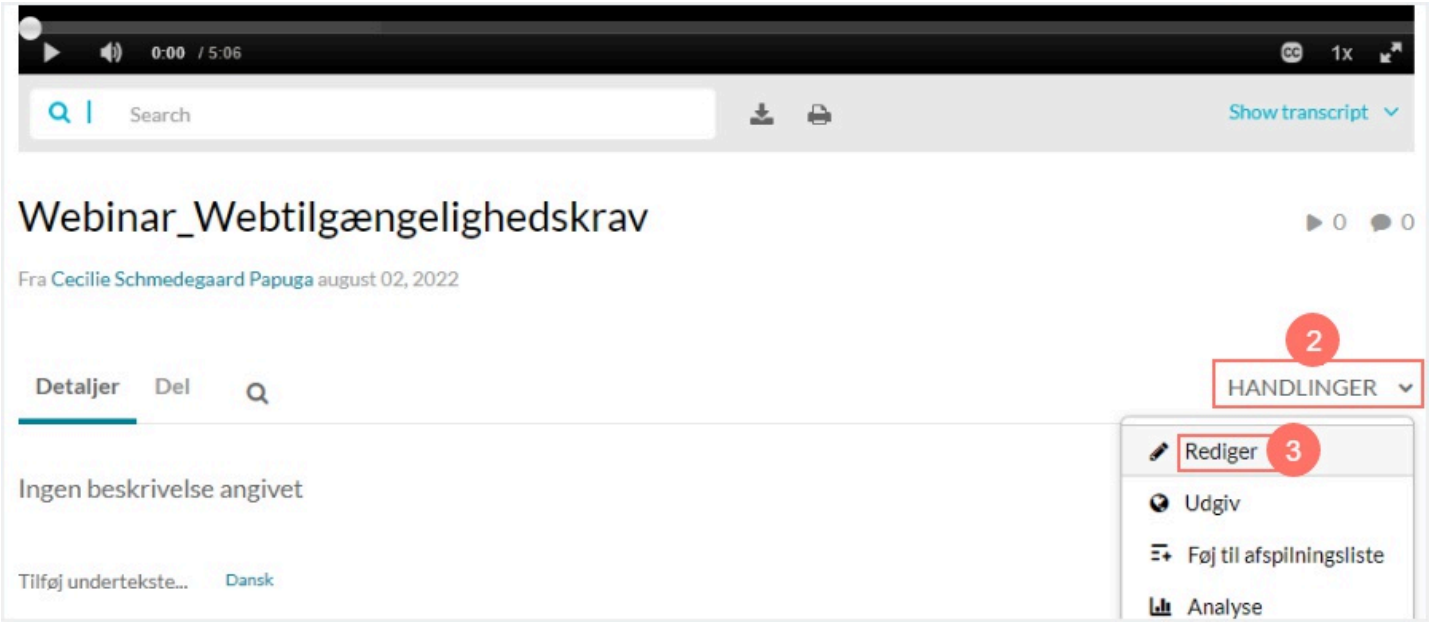
Undertekserne downloades nu i en .txt-fil.

Eksporter undertekster

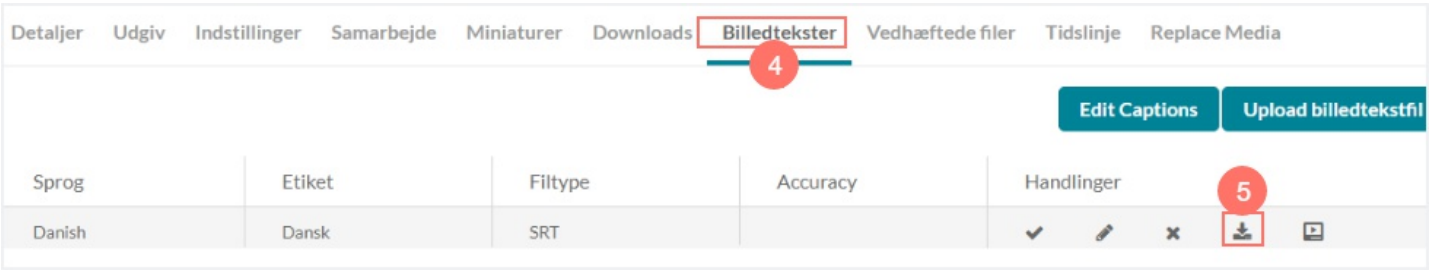
For at eksportere undertekserne, skal du:

1. Gå ind på videoen.
2. Vælg Handlinger.
3. Vælg Rediger.

4. Vælg Billedtekster.
5. Vælg Download.

Undertekserne downloades nu i en .srt-fil, hvilket er et af de mest gængse undertekstformater. Hvis du efter at have genereret undertekster ønsker at uploade din video til fx YouTube, kan du også uploade undertekstfilen hertil.

Opnå bedre kvalitet af undertekster/transskribering

Hvor korrekte undertekserne/transskriberingen er i forhold til det givne lydspor afhænger i høj grad af lydkvaliteten. Der er flere ting, du kan gøre for at højne lydkvaliteten:

1. Sørg for, at taleren og mikrofonen er tæt på hinanden.
2. Sørg for at der er så lidt baggrundsstøj som muligt.
3. Hvis der er flere talere, så tal én ad gangen og undgå så vidt muligt at afbryde hinanden.
4. Tal klart og tydeligt.
5. Brug en mikrofon af god kvalitet.